

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

1999

2004

Έγγραφο συνόδου

ΤΕΛΙΚΟ
A5-0471/2003

4 Δεκεμβρίου 2003

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής "Το πλαίσιο λειτουργίας των
ευρωπαϊκών ρυθμιστικών οργανισμών"
(COM(2002) 718 – 2003/2089(INI))

Επιτροπή Συνταγματικών Υποθέσεων

Εισηγήτρια: Teresa Almeida Garrett

PR_INI_art47-2

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	4
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	5
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	14
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ	17
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ.....	19

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Με την από 11ης Δεκεμβρίου 2003 επιστολή της, η Επιτροπή διαβίβασε στο Κοινοβούλιο την ανακοίνωση "Το πλαίσιο λειτουργίας των ευρωπαϊκών ρυθμιστικών οργανισμών" (COM(2002) 718), η οποία παραπέμφθηκε για ενημέρωση στην Επιτροπή Συνταγματικών Υποθέσεων.

Κατά τη συνεδρίαση της 15ης Μαΐου 2003, ο Πρόεδρος του Κοινοβουλίου ανακοίνωσε ότι η Επιτροπή Συνταγματικών Υποθέσεων έλαβε εξουσιοδότηση να εκπονήσει έκθεση πρωτοβουλίας για το εν λόγω θέμα, σύμφωνα με το άρθρο 47, παράγραφος 2, και το άρθρο 163 του Κανονισμού και κάλεσε όλες τις ενδιαφερόμενες να γνωμοδοτήσουν.

Κατά τη συνεδρίασή της στις 23 Απριλίου 2003, η Επιτροπή Συνταγματικών Υποθέσεων όρισε εισηγήτρια την Teresa Almeida Garrett.

Κατά τις συνεδριάσεις της στις 6 Νοεμβρίου, 25 Νοεμβρίου και 1 Δεκεμβρίου 2003, η επιτροπή εξέτασε το σχέδιο έκθεσης.

Κατά την τελευταία ως άνω συνεδρίαση, η επιτροπή ενέκρινε ομόφωνα την πρόταση ψηφίσματος με 1 αποχή.

Ήσαν παρόντες κατά την ψηφοφορία οι βουλευτές: Ursula Schleicher (ασκούσα την προεδρία), Teresa Almeida Garrett (εισηγήτρια), Georges Berthu, Cees Bremmer, Giorgio Calò, Carlos Carnero González, Richard Corbett, Armando Cossutta, Andrew Nicholas Duff, José María Gil-Robles Gil-Delgado, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Iñigo Méndez de Vigo και Δημήτρης Τσάτσος.

Οι γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Προϋπολογισμών και της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων και Εσωτερικής Αγοράς επισυνάπτονται στην παρούσα έκθεση.

Η έκθεση κατατέθηκε στις 4 Δεκεμβρίου 2003.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής "Το πλαίσιο λειτουργίας των ευρωπαϊκών ρυθμιστικών οργανισμών"
(COM(2002) 718 – 2003/2089(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής "Το πλαίσιο λειτουργίας των ευρωπαϊκών ρυθμιστικών οργανισμών" (COM(2002) 718),
 - έχοντας υπόψη τη Λευκή Βίβλο "Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση", κυρίως το κεφάλαιό της III.3.2¹,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 47, παράγραφος 2, και το άρθρο 163 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Συνταγματικών Υποθέσεων και τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Προϋπολογισμών και της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων και Εσωτερικής Αγοράς (A5-0471/2003),
- A. υπενθυμίζοντας ότι το γενικό ρυθμιστικό πλαίσιο για τους επονομαζόμενους "εκτελεστικούς" οργανισμούς οι οποίοι είναι επιφορτισμένοι με ορισμένα καθήκοντα σχετικά με τη διαχείριση των κοινοτικών προγραμμάτων καθορίστηκε με κανονισμό ο οποίος εγκρίθηκε μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, συγκεκριμένα ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 58/2003 του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 2002 περί θεσπίσεως του καταστατικού των εκτελεστικών οργανισμών², θέτοντας κατ' αυτό τον τρόπο στη διάθεση της Επιτροπής ένα νέο πολύτιμο εργαλείο διαχείρισης,
- B. διαπιστώνοντας ότι η κατάρτιση και η εκτέλεση του προϋπολογισμού όλων των κοινοτικών οργανισμών οι οποίοι διαθέτουν νομική προσωπικότητα και ίδιο προϋπολογισμό, όπως οι μελλοντικοί εκτελεστικοί οργανισμοί αλλά επίσης όλοι οι υφιστάμενοι οργανισμοί, στο εξής αποτελούν αντικείμενο ενός ειδικού κανονισμού ο οποίος εγκρίθηκε μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, συγκεκριμένα ο κανονισμός (ΕΚ, ΕΥΡΑΤΟΜ) αριθ. 2343/2002 της Επιτροπής της 23ης Δεκεμβρίου 2002 για τη θέσπιση δημοσιονομικού κανονισμού πλαισίου για τους κοινοτικούς οργανισμούς του άρθρου 185 του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων³, και ότι σύμφωνα με αυτό τον κανονισμό η απαλλαγή για την εκτέλεση του προϋπολογισμού παρέχεται σε όλες τις περιπτώσεις μεμονωμένα από το Κοινοβούλιο στο Διευθυντή του οργανισμού,
- Γ. διαπιστώνοντας εξάλλου ότι οι βασικές πράξεις των υφιστάμενων οργανισμών τροποποιήθηκαν επίσης για να μπορέσει να εφαρμοσθεί σ' αυτούς η αρχή του δικαιώματος πρόσβασης στα έγγραφα που προβλέπεται από το άρθρο 155 της Συνθήκης και καθορίζεται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1049/2001⁴, και τέλος ότι κατ' αυτό τον

¹ COM(2001) 428 της 25.7.2001.

² ΕΕ L 11 της 16.1.2003, σελ. 1.

³ ΕΕ L 357 της 31.12.2002, σελ. 72.

⁴ Κανονισμοί (ΕΚ) αριθ. 1641 έως 1655/2003, ΕΕ L 245 της 29.9.2003, σελ. 1 έως 43.

τρόπο αρχίζει να δημιουργείται ένα ρυθμιστικό πλαίσιο για την εξωτερική ανάθεση σε οργανισμούς καθηκόντων που ανήκουν στην Επιτροπή και ότι ορισμένες ουσιαστικές διεκδικήσεις του Κοινοβουλίου ελήφθησαν υπόψη σ' αυτό το πλαίσιο,

- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο εξορθολογισμός και η ενιαία μορφή της δομής των μελλοντικών οργανισμών απαιτούνται οπωσδήποτε προς το συμφέρον της σαφήνειας, της διαφάνειας και της νομικής ασφάλειας αλλά και με την προοπτική μιας Ένωσης με εικοσιπέντε και περισσότερα κράτη μέλη,
- Ε. εκφράζει την πεποίθηση ότι οι σημερινοί οργανισμοί πρέπει να επανεξεταστούν επείγοντως, ιδίως όσον αφορά τη σκοπιμότητα των δραστηριοτήτων τους, τη διαφανή εκτέλεση των καθηκόντων τους, τις θέσεις εργασίας τους και τη διαχείριση του κόστους της,
- ΣΤ. εκτιμώντας ότι οι διεξαγόμενες διαπραγματεύσεις για τον καθορισμό των αποστολών, της δομής και της έδρας του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Εξοπλισμού παρέχουν μια εικόνα των ορίων της διακυβερνητικής προσέγγισης,
- Ζ. υπενθυμίζοντας ότι το Κοινοβούλιο στο ψήφισμά του της 29ης Νοεμβρίου 2001¹ σχετικά με τη Λευκή Βίβλο "Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση" στο θέμα των "αυτόνομων ρυθμιστικών οργανισμών" έλαβε θέση επισημαίνοντας μεταξύ άλλων² ότι η δημιουργία νέων αυτόνομων οργανισμών προϋποθέτει την ύπαρξη μιας υψηλής ειδίκευσης επιστημονικής ή τεχνικής τεχνογνωσίας, και δεν πρέπει να μειώσει τη νομική εποπτεία εκ μέρους της Επιτροπής ή να περιορίσει την πολιτική ευθύνη της έναντι του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου,
- Η. εκτιμώντας ότι η σύσταση νέων οργανισμών πρέπει να εκτιμάται με βάση τα αυστηρότερα δυνατά κριτήρια ως προς τη χρησιμότητα και τη σκοπιμότητα των δραστηριοτήτων τους, τον ορισμό της έδρας τους, με διαφάνεια των καθηκόντων τους και των διαδικασιών πλήρωσης των θέσεων και διαχείρισης των εξόδων τους,
- Θ. διαπιστώνοντας ότι η Επιτροπή αναγνωρίζει εξάλλου ότι πάντοτε θα εναπόκειται στο νομοθέτη να αποφασίσει κατά περίπτωση σχετικά με τη σκοπιμότητα της δημιουργίας ενός οργανισμού, της οργάνωσής του και των σχέσεών του με τα θεσμικά όργανα και τους ενδιαφερόμενους φορείς³,
- Ι. υπενθυμίζοντας εξάλλου ότι το Κοινοβούλιο στο ψήφισμά του της 17ης Δεκεμβρίου 2002 σχετικά με την τυπολογία των πράξεων και την ιεράρχηση των κανόνων στην Ευρωπαϊκή Ένωση⁴ εξέφρασε την εκτίμηση ότι η ρυθμιστική εξουσία πρέπει να ανήκει στην Επιτροπή και, στο πλαίσιο των αντίστοιχων εδαφικών αρμοδιοτήτων τους, στα κράτη μέλη και ότι ωστόσο η νομοθετική αρχή που αποτελείται από το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο μπορεί να εκχωρεί σε ειδικευμένη υπηρεσία ή αυτορρυθμιζόμενο οργανισμό τη μέριμνα του καθορισμού ορισμένων τεχνικών μέτρων για την εφαρμογή των νόμων, ότι η διαδικασία έγκρισης και ελέγχου των μέτρων εκτέλεσης δεν μπορεί να

¹ ΕΕ C 153 της 27.6.2002, σελ. 314.

² Σημεία 16 έως 18 του ψηφίσματος.

³ Κεφάλαιο 3. της ανακοίνωσης "Βάσεις του πλαισίου λειτουργίας", σελ. 6.

⁴ P5_TA(2002)0612.

είναι ακριβώς η ίδια σε όλες τις περιπτώσεις, δηλαδή όταν η νομοθετική αρχή αναθέτει τη σχετική ευθύνη είτε στην Επιτροπή είτε σε χωριστή αρχή, ειδικευμένη υπηρεσία ή αυτορρυθμιζόμενο οργανισμό, αλλά ένα τέτοιο μέτρο θα υποβάλλεται στα δύο σκέλη της νομοθετικής αρχής υπό τους ίδιους όρους με αυτούς που ισχύουν για μέτρο εκτέλεσης της Επιτροπής¹,

- ΙΑ. υπενθυμίζοντας ότι το σχέδιο Συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης κάνει ρητή αναφορά στον έλεγχο της νομιμότητας των πράξεων των οργάνων ή οργανισμών της Ένωσης που παράγουν νομικά αποτελέσματα έναντι τρίτων, διευκρινίζοντας μεταξύ άλλων ότι οι πράξεις για τη δημιουργία των οργάνων και οργανισμών της Ένωσης μπορούν να προβλέπουν ειδικούς όρους και πρακτικές ρυθμίσεις όσον αφορά τις προσφυγές που ασκούνται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα κατά πράξεων αυτών των οργάνων ή οργανισμών, υπενθυμίζοντας επίσης ότι η ίδια Συνθήκη προβλέπει εξάλλου ότι τα όργανα και οι οργανισμοί πρέπει να τηρούν τις αρχές της διαφάνειας των εργασιών των θεσμικών οργάνων της Ένωσης και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,
- ΙΒ. υπενθυμίζοντας ότι η Επιτροπή, στην ανακοίνωσή της, όπως και προηγουμένως στη Λευκή Βίβλο "Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση", επικεντρώνει το ενδιαφέρον της στους μελλοντικούς "ρυθμιστικούς" οργανισμούς, δηλαδή τους οργανισμούς "που έχουν την αποστολή να συμμετέχουν ενεργά στην άσκηση της εκτελεστικής εξουσίας εκδίδοντας πράξεις που συμβάλλουν στη ρύθμιση ενός συγκεκριμένου τομέα", δεν εκφράζει άποψη σχετικά με την τύχη των υφιστάμενων οργανισμών και αφήνει κατά μέρος τους οργανισμούς που έχουν θεσπισθεί εκτός του πλαισίου της Συνθήκης ΕΚ· λαμβάνοντας υπόψη ότι μια τέτοια προσέγγιση δεν φαίνεται ακατάλληλη στο πλαίσιο ενός προβληματισμού αφιερωμένου στις νέες μορφές "διακυβέρνησης" οι οποίες μπορούν να πραγματοποιούνται διαρκώς, αλλά δεν πρέπει να διαφεύγει το γεγονός ότι οι παλιοί οργανισμοί και εκείνοι οι οποίοι δημιουργήθηκαν με βάση τη Συνθήκη της Ένωσης αξίζουν επίσης ένα προβληματισμό και ενδεχομένως μια ανακοίνωση εκ μέρους της Επιτροπής,
- ΙΓ. διαπιστώνοντας ότι η Επιτροπή, αν και είναι ανοιχτή στο διάλογο με το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο και ευαίσθητη στις ανάγκες μεμονωμένων περιπτώσεων, στην ανακοίνωσή της αναφέρεται σε κάποιες βασικές αρχές του συστήματος της Ένωσης και διατυπώνει κάποιες επιθυμίες ως προς τη λειτουργία που θα επιθυμούσε να γίνει σεβαστή κατά τη δημιουργία μελλοντικών οργανισμών, όπως η αρχή της ισορροπίας μεταξύ των θεσμικών οργάνων, η αρχή της ενότητας και της ακεραιότητας της εκτελεστικής λειτουργίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο και η αρχή της πολιτικής ευθύνης της Επιτροπής σε τελικό στάδιο,
- ΙΔ. επιβεβαιώνοντας την προσήλωσή του στην αρχή της δημοκρατικής νομιμότητας της νομοθετικής δραστηριότητας της Ένωσης² και λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ρυθμιστικοί οργανισμοί, εφόσον πληρούν τους κανόνες της διαφάνειας και της προσπελασιμότητας, κατά την έννοια που καθορίζονται από την Επιτροπή μπορούν να έχουν τη συμμετοχή των κοινοτικών θεσμικών οργάνων και των κρατών μελών, καθώς και των στοιχείων που τα απαρτίζουν, σε μια νέα μορφή διοίκησης η οποία επιτρέπει στην Επιτροπή να εστιάσει

¹ Σημεία 13., 16. και 17. του ψηφίσματος.

² Σημεία 8. έως 10. του ψηφίσματος σχετικά με τη Λευκή Βίβλο "Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση" της 29.11.2001 που αναφέρεται ανωτέρω.

εκ νέου τους πόρους της στα πρωτογενή καθήκοντά της, να αυξήσει την αξιοπιστία της ρυθμιστικής διαδικασίας σε ένα δεδομένο τομέα και να συμβάλει κατ' αυτό τον τρόπο σε μια "διακυβέρνηση πολλαπλού επιπέδου",

1. δέχεται ευνοϊκά την ανακοίνωση της Επιτροπής που αποτελεί συνέχεια της Λευκής Βίβλου για την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση ως πρώτο βήμα προς περισσότερη σαφήνεια όσον αφορά τη θέση της Επιτροπής σ' αυτό τον τομέα·
2. καλεί την Επιτροπή να καθορίσει το πλαίσιο για τους όρους προσφυγής σε ρυθμιστικούς οργανισμούς, μέσω ενός κανονισμού-πλαίσιου, όπως έπραξε για τους επονομαζόμενους "εκτελεστικούς οργανισμούς", δια διοργανικής συμφωνίας που θα ορίζει σαφώς τους κοινούς προσανατολισμούς για το θέμα αυτό·
3. διαπιστώνει ότι η Επιτροπή διατύπωσε τους βασικούς όρους που θα διέπουν τη δημιουργία των ρυθμιστικών οργανισμών επισημαίνοντας κυρίως ότι στους οργανισμούς αυτούς δεν μπορεί να ανατεθεί εξουσία λήψης αποφάσεων την οποία η Συνθήκη αναθέτει απευθείας στην Επιτροπή ή ευθύνη σε τομείς όπου οι οργανισμοί αυτοί θα πρέπει να ασκήσουν πολιτική εξουσία αξιολόγησης¹, και υπογραμμίζει εξάλλου ότι η Επιτροπή ξεκινά από την αρχή ότι "οι οργανισμοί αυτοί μπορεί να διαθέτουν μόνο την εξουσία να εκδίδουν επιμέρους αποφάσεις στο πλαίσιο σαφώς καθορισμένης κοινοτικής νομοθεσίας και να μην μπορούν να λαμβάνουν κανονιστικά μέτρα γενικής ισχύος"² κατά τρόπον ώστε θα ήταν προτιμότερο να αποφευχθεί ο όρος "ρυθμιστικοί" για να αποκλεισθεί κάθε παρεξήγηση·

Η δημιουργία των οργανισμών

4. υπογραμμίζει ότι η δημιουργία αυτών των οργανισμών, σε αντίθεση με τους "εκτελεστικούς" οργανισμούς, απαιτεί νομοθετική πράξη και θα πρέπει να υπόκειται στη συνήθη νομοθετική διαδικασία, δηλαδή στη διαδικασία συναπόφασης, η δε χρησιμοποίηση της διαδικασίας του άρθρου 308 της Συνθήκης ΕΚ θα πρέπει να περιορισθεί σε αυστηρά εξαιρετικές περιπτώσεις· σ' αυτό το πλαίσιο δέχεται ευνοϊκά την αλλαγή στην πρόσφατη πρακτική της Επιτροπής·
5. πιστεύει ότι η αυτονομία των νέων ρυθμιστικών οργανισμών θα πρέπει να υπόκειται στην άμεση εποπτεία της Επιτροπής, να ελέγχεται πολιτικά από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με βάση τις εξουσίες που του έχουν εκχωρηθεί δυνάμει των Συνθηκών·
6. θεωρεί ότι ο ορισμός της έδρας των ρυθμιστικών οργανισμών πρέπει να αποτελέσει απαραίτητο στοιχείο της βασικής πράξης που αφορά τη σύστασή τους οι δε έδρες των οργανισμών θα πρέπει να εγκαθίστανται κοντά στην αρχή εποπτείας τους σύμφωνα με σαφή κριτήρια αποτελεσματικότητας και ελέγχου του κόστους·
7. υπογραμμίζει ότι η επιλογή για τη δημιουργία ενός οργανισμού πρέπει να αιτιολογείται κατά περίπτωση με βάση εξωτερική αξιολόγηση του κόστους και των πλεονεκτημάτων, λαμβάνοντας υπόψη το χαρακτήρα των καθήκοντων που θα του ανατεθούν, την ανάγκη σε εξειδικευμένο μη μόνιμο προσωπικό καθώς και τον επιθυμητό βαθμό αυτονομίας στη

¹ Σελ. 31 της Λευκής Βίβλου "Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση" και σελ. 9 της ανακοίνωσης.

² Σημείο 4.2., σελ. 9 της ανακοίνωσης.

λήψη αποφάσεων·

8. προτείνει τη χρησιμοποίηση ρητρών που θα περιορίζουν την ύπαρξη ενός οργανισμού μελλοντικά σε όλες τις περιπτώσεις όπου δεν είναι σίγουρος ο μόνιμος χαρακτήρας των καθηκόντων του οργανισμού·
9. επισημαίνει ότι η βασική πράξη ενός οργανισμού πρέπει να εγγυάται ότι ο οργανισμός σέβεται τις υποχρεώσεις των θεσμικών οργάνων στο θέμα της πρόσβασης στα έγγραφα και στο θέμα της προστασίας των προσωπικών δεδομένων, καθώς και κανόνες προστασίας έναντι της απάτης και υπέρ της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας·
10. επισημαίνει ότι ο δημοσιονομικός κανονισμός και ο κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων θα πρέπει να ισχύουν για τους ρυθμιστικούς οργανισμούς·
11. θεωρεί ότι εάν η δημιουργία ενός οργανισμού αποτελεί καρπό μιας διαδικασίας συναπόφασης μεταξύ Κοινοβουλίου και Συμβουλίου μετά από πρόταση της Επιτροπής, δεν θα πρέπει να θέτει σε κίνδυνο την αρχή της ισορροπίας μεταξύ των θεσμικών οργάνων όσον αφορά την κατανομή των λειτουργιών, αρχή η οποία λόγω των αναγκών της εξέλιξης του κοινοτικού συστήματος πρέπει να αντιμετωπίζεται υπό δυναμική σκοπιά·
12. καλεί την Επιτροπή, πριν από την εκπόνηση της νομοθετικής πρότασης για τη σύσταση των εν λόγω οργανισμών, να προβεί σε εκτίμηση των επιπτώσεων στον προϋπολογισμό και της αποδοτικότητας των οργανισμών αυτών σε σύγκριση με συγκεντρωτικές και παρεμφερείς δραστηριότητες και να υποβάλει συγκεκριμένες προτάσεις σχετικά με την αναδιάρθρωση των πόρων από πλευράς διοίκησης και προσωπικού προκειμένου να αποφευχθούν πρόσθετες επιχειρησιακές δαπάνες·

Η λειτουργία των οργανισμών

13. διαπιστώνει ότι, μεταξύ των δεκαπέντε υφιστάμενων οργανισμών που βασίζονται στη Συνθήκη ΕΚ, διακρίνουμε τουλάχιστον δώδεκα τύπους δομών και δέκα παραλλαγές στη σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου και ότι αυτό σε δέκα περιπτώσεις περιλαμβάνει έναν εκπρόσωπο τουλάχιστον ανά κράτος μέλος· διαπιστώνει εξάλλου ότι ο προϊστάμενος της διοίκησης του οργανισμού διορίζεται σε επτά περιπτώσεις από το διοικητικό συμβούλιο μετά από πρόταση της Επιτροπής, αλλά σε άλλες περιπτώσεις από την Επιτροπή μετά από πρόταση του διοικητικού συμβουλίου ή ακόμη από το Συμβούλιο με βάση κατάλογο υποψηφίων ο οποίος καταρτίζεται από το διοικητικό συμβούλιο ή από την Επιτροπή·
14. θεωρεί ότι αυτή η πολλαπλότητα μορφών είναι ελάχιστα διαφανής και κατανοητή και ότι ακόμη και σε σχέση με τις διαφορές των καθηκόντων δεν δικαιολογείται·
15. υποστηρίζει κατά συνέπεια την προσπάθεια που έχει αναλάβει η Επιτροπή για να φθάσει, τουλάχιστον για τους μελλοντικούς οργανισμούς που είναι επιφορτισμένοι με τη συμβολή στη ρύθμιση ενός συγκεκριμένου τομέα, σε ένα περιορισμένο αριθμό προτύπων και δέχεται σ' αυτό το πλαίσιο τη διάκριση μεταξύ των οργανισμών "με εξουσία λήψης αποφάσεων" που έχουν την εξουσία να εκδίδουν δεσμευτικές νομικές πράξεις έναντι

τρίτων και των οργανισμών "για την παροχή βοήθειας" που δεν διαθέτουν τέτοια εξουσία·

16. είναι της γνώμης ότι η δομή των μελλοντικών οργανισμών μπορεί να είναι διαφοροποιημένη σε συνάρτηση με το βαθμό της κοινοτικοποίησης ενός τομέα και ότι πρέπει να στοχεύει στη δημιουργία σαφών σχέσεων ευθύνης εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα στον οργανισμό την απαιτούμενη αυτονομία και αξιοπιστία·
17. είναι της γνώμης ότι η δομή των σημερινών και των μελλοντικών οργανισμών αξίζει εμπριθούς μελέτης σε διοργανικό επίπεδο και επιθυμεί να συμβάλει από τώρα σ' αυτήν με τις ακόλουθες επισημάνσεις:
 - α) η δομή του οργανισμού, δηλαδή η σύνθεση και τα αντίστοιχα καθήκοντα των οργάνων του, πρέπει πρώτα απ' όλα να εξετασθεί ανάλογα με τις απαιτήσεις της λειτουργίας του, προκειμένου να εξασφαλισθεί στην περίπτωση ενός οργανισμού "με εξουσία λήψης αποφάσεων" η ικανότητα μιας ενδεδειγμένης και συγκεκριμένης αντίδρασης·
 - β) με αυτή την οπτική, μια "δυναδική" δομή που θα περιλαμβάνει ένα μόνιμο εκτελεστικό όργανο και ένα όργανο προγραμματισμού και εποπτείας που θα συνεδριάζει περιοδικά στις περισσότερες περιπτώσεις είναι προτιμότερη από μια "μονιστική" δομή·
 - γ) η παρέμβαση των θεσμικών οργάνων στο διορισμό των μελών κάθε οργάνου πρέπει να αντικατοπτρίζει τον κύριο ρόλο τους στο κοινοτικό σύστημα·
 - δ) δεδομένου ότι η Επιτροπή φέρει την τελική πολιτική ευθύνη για τη διαχείριση των κοινοτικών δραστηριοτήτων, θα ήταν λοιπόν σκόπιμο να της αφεθεί η φροντίδα της επιλογής και του διορισμού του εκτελεστικού οργάνου, κατά γενικό κανόνα του διευθυντή· ο υποψήφιος που θα επιλέγεται από την Επιτροπή θα πρέπει να καλείται να προβεί σε δήλωση ενώπιον της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής και να απαντήσει στις ερωτήσεις που θα του θέτουν τα μέλη· μετά από σύσταση της εν λόγω επιτροπής, το Κοινοβούλιο θα πρέπει να εκδίδει γνωμοδότηση σχετικά με την προτεινόμενη υποψηφιότητα· αυτός ο ρόλος του Κοινοβουλίου του "εκ των προτέρων πολιτικού ελέγχου" θα αποτελούσε το φυσικό συμπλήρωμα του "εκ των υστέρων πολιτικού ελέγχου" με την απαλλαγή για την εκτέλεση του προϋπολογισμού. Το Κοινοβούλιο αποκτά το δικαίωμα, σε περίπτωση σοβαρών παραβάσεων, να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα, μεταξύ των οποίων απόλυση του διευθυντή. Τέλος, η Επιτροπή θα διατηρήσει το δικαίωμα της αναστολής ή ανάκλησης του διευθυντή σε περίπτωση σοβαρής παράβασης·
 - ε) όσον αφορά το όργανο εποπτείας, που κανονικά ονομάζεται διοικητικό συμβούλιο, το πρώτο μέλημα πρέπει να είναι να κρατηθεί αυτό το όργανο σε χρησιμοποιήσιμες διαστάσεις, θέτοντας ως στόχο την ισορροπημένη εκπροσώπηση ανδρών και γυναικών, και να εξασφαλισθεί ένα υψηλό επίπεδο εμπειρογνωμοσύνης· το σχήμα που προτείνεται από την Επιτροπή – έξι μέλη που διορίζονται από την ίδια, έξι μέλη που διορίζονται από το Συμβούλιο και τρία μέλη χωρίς δικαίωμα ψήφου ως έκφραση των ενδιαφερομένων μερών – αποτελεί μία επιλογή· μια παραλλαγή με προοπτικές που έχει ήδη εφαρμοσθεί προσφέροντας ευνοϊκότερους όρους για μια συναίνεση

μεταξύ των θεσμικών οργάνων συνίσταται στο να ανατεθεί στην Επιτροπή η φροντίδα της κατάρτισης ενός εκτενούς καταλόγου υποψηφίων επί του οποίου το Κοινοβούλιο μπορεί να εκφραστεί και από τον οποίο το Συμβούλιο προβαίνει σε διορισμούς και στον καθορισμό της διάρκειας της εντολής, εκτός για ένα μέλος που διορίζεται απευθείας από την Επιτροπή¹.

- στ) τα στοιχεία συμμετοχής των ενδιαφερόμενων φορέων ή συγκεκριμένης εμπειρογνομosύνης πρέπει να ληφθούν υπόψη στην περίπτωση ενός περιορισμένου σε αριθμό διοικητικού συμβουλίου με την πρόβλεψη μιας συμβουλευτικής επιτροπής η οποία θα αποτελείται από μέλη που προέρχονται από όλα τα κράτη μέλη·
- ζ) εάν υπάρξει μια δομή σύμφωνα με αυτό το πρότυπο, η άμεση συμμετοχή του Κοινοβουλίου στα όργανα του οργανισμού με μέλη στο διοικητικό συμβούλιο διορισμένα από αυτό, όπως προβλέπεται σε τρεις υφιστάμενους οργανισμούς, δεν φαίνεται να είναι απαραίτητη για το Κοινοβούλιο προκειμένου να φέρει εις πέρας την αποστολή του του πολιτικού ελέγχου·
- η) τονίζει ότι, με την προοπτική της θέσης σε ισχύ της συνθήκης για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα, ο σχηματισμός του διοικητικού Συμβουλίου και η σχέση μεταξύ της εκπροσώπησης της Επιτροπής και των κρατών μελών εντός αυτού, μπορούν να ορισθούν σύμφωνα με τέσσερα πρότυπα, ανάλογα με το εάν η αποστολή του ενδιαφερόμενου οργανισμού εμπίπτει στις αποκλειστικές αρμοδιότητες της Ένωσης, στις συντρέχουσες αρμοδιότητες, στις αρμοδιότητες της ΚΕΠΠΑ ή σε τομείς όπου η Ένωση ασκεί δράση στήριξης·

Ο έλεγχος των οργανισμών

18. θεωρεί ότι ο έλεγχος της νομιμότητας των νομικών πράξεων του οργανισμού πρέπει να αντιμετωπίζεται κατά τρόπο σαφή και πλήρη στην πράξη που αφορά τη δημιουργία του προβλέποντας, ανάλογα με τη φύση των καθηκόντων του οργανισμού, ότι το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων είναι αρμόδιο για να αποφασίσει σχετικά με τις προσφυγές που διατυπώνονται κατά των πράξεων του οργανισμού, σύμφωνα με τους όρους οι οποίοι προβλέπονται στο άρθρο 230 της Συνθήκης ΕΚ, ότι οι πράξεις του οργανισμού υπόκεινται σε διοικητική καταγγελία ενώπιον της Επιτροπής και ότι η απόφαση της Επιτροπής μπορεί στη συνέχεια να αποτελέσει αντικείμενο προσφυγής για ακύρωση ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή προβλέποντας ότι οι πράξεις του οργανισμού αποτελούν κατ' αρχήν αντικείμενο εσωτερικής προσφυγής ενώπιον των ανεξάρτητων τμημάτων προσφυγών και ότι οι αποφάσεις τους μπορούν στη συνέχεια να υποβληθούν για εξέταση από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων·
19. θεωρεί ότι πέραν της υποχρέωσης της απόδοσης λογαριασμών στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας απαλλαγής, είναι απαραίτητη μια περιοδική εξωτερική αξιολόγηση της δραστηριότητας κάθε οργανισμού με την υποβολή έκθεσης στο Κοινοβούλιο, στην

¹ Σ' αυτή τη λογική βλ. τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιανουαρίου 2002 για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων, ΕΕ L 031 της 1.02.2002, σελ. 1-24.

Επιτροπή και στο Συμβούλιο·

20. υπογραμμίζει ότι ο εξωτερικός έλεγχος των οργανισμών πρέπει συνοπτικά να περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία: τον δικαιοδοτικό έλεγχο όπως περιγράφεται, τον δημοσιονομικό έλεγχο και τον έλεγχο του προϋπολογισμού που ασκούνται από κοινού από το Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και το Ελεγκτικό Συνέδριο κατά την κατάρτιση και την έγκριση του προϋπολογισμού και κατά τη διάρκεια της διαδικασίας απαλλαγής, τον πολιτικό έλεγχο που ασκείται κατά πρώτον από το Κοινοβούλιο κυρίως μέσω της ανεπίσημης παρακολούθησης των εργασιών των οργανισμών που εξασφαλίζεται από τις ειδικευμένες κοινοβουλευτικές επιτροπές, τον έλεγχο διαχείρισης σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής διοίκησης ο οποίος ασκείται από τον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή, καθώς και τον έλεγχο από τους "χρήστες" του οργανισμού και το κοινό εν γένει·
21. υπενθυμίζει ότι οι κανονισμοί σχετικά με τις έρευνες που διεξάγει η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF)¹, προβλέπουν ότι η Υπηρεσία αυτή ασκεί τις αρμοδιότητές της και διεξάγει εσωτερικές διοικητικές έρευνες εντός των θεσμικών οργάνων, των οργάνων και των οργανισμών που έχουν ιδρυθεί από τις συνθήκες ΕΚ και Ευρατόμ ή δυνάμει αυτών και θεωρεί απαραίτητο οι οργανισμοί να είναι υποχρεωμένοι να υπόκεινται στις εξουσίες έρευνας της OLAF υπό τους αυτούς όρους με τα θεσμικά όργανα·
22. ενθαρρύνει τις μόνιμες επιτροπές του που έχουν αρμοδιότητες οι οποίες αφορούν τους οργανισμούς να εντείνουν και να αναπτύξουν τις μεθόδους τους που αφορούν την ανεπίσημη παρακολούθηση των δραστηριοτήτων των οργανισμών με τον ορισμό μόνιμων εισηγητών, με την εξέταση των προγραμμάτων και των ετήσιων εκθέσεων εργασίας, με την αποστολή του εισηγητή ή αντιπροσωπειών σε επιτόπου επίσκεψη ή με την πρόσκληση του διευθυντή σε συνεδριάσεις επιτροπών·
23. καλεί τη Διάσκεψη των Προέδρων των Επιτροπών να προβεί σε ανάλυση της συνεργασίας σ' αυτό τον τομέα μεταξύ των επιτροπών και κυρίως τη συνεργασία μεταξύ των ειδικευμένων επιτροπών αφενός και των Επιτροπών Προϋπολογισμών και Ελέγχου του Προϋπολογισμού αφετέρου και να εκσυγχρονίζει τους "προσανατολισμούς" που εγκρίθηκαν τον Ιούλιο του 1998·

Οι λοιποί οργανισμοί

24. υπογραμμίζει ότι η Επιτροπή θα πρέπει να προχωρήσει σε αναθεώρηση όλων των υφιστάμενων οργανισμών για να προτείνει ενδεχομένως τροποποιήσεις των βασικών πράξεών τους προκειμένου να τις προσαρμόσει στα πρότυπα που θα καθορισθούν από το προσεχές κανονιστικό πλαίσιο·
25. διαπιστώνει ότι με το σχέδιο Συντάγματος, κυρίως με την εξάλειψη των πυλώνων και τη θέσπιση μιας ιεράρχησης κανόνων που προβλέπουν την εκχώρηση έκδοσης ρυθμίσεων, όλο το ρυθμιστικό περιβάλλον των οργανισμών αλλάζει έτσι ώστε θα πρέπει να εξακριβωθεί εάν οι διαφορές μεταξύ των οργανισμών που βασίζονται στη Συνθήκη ΕΚ και των οργανισμών που βασίζονται στη Συνθήκη ΕΕ δικαιολογούνται ακόμη και

¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ΕΕ L 136 της 31.5.1999, σ. 1 και Κανονισμός (Ευρατόμ) αριθ. Ε. 1074/1999 του Συμβουλίου, ΕΕ L 136 της 31.5.1999, σελ. 8.

προτείνει στην Επιτροπή να ξεκινήσει ήδη από τώρα μια τέτοια εξέταση·

26. υπενθυμίζει ότι η Χάρτα Θεμελιωδών Δικαιωμάτων που έχει συμπεριληφθεί στο σχέδιο συνθήκης για τη θέσπιση Συντάγματος της Ευρώπης προβλέπει τη σύσταση Υπηρεσίας για τον σεβασμό των δικαιωμάτων προστασίας των προσωπικών δεδομένων·
27. υπενθυμίζει τέλος σ' αυτό το πλαίσιο την ανάγκη κωδικοποίησης του δικαιώματος των διοικητικών διαδικασιών προκειμένου να δοθεί μεγαλύτερη σαφήνεια και νομική ασφάλεια στο κοινό εν γένει αλλά και στους φορείς στο πλαίσιο αυτών των διαδικασιών, μεταξύ των οποίων και οι ευρωπαϊκοί οργανισμοί·
28. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στην Επιτροπή, στο Συμβούλιο και στις κυβερνήσεις των κρατών μελών.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στο πλαίσιο της άσκησης της εκτελεστικής λειτουργίας και προκειμένου να βελτιωθούν οι όροι εφαρμογής της νομοθεσίας της Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει, εν συνεχεία της Λευκής Βίβλου για τη Διακυβέρνηση, να προσδιορισθούν οι όροι σύστασης νέων ρυθμιστικών οργανισμών, καθώς επίσης και το πλαίσιο στο οποίο θα πρέπει να αναπτύσσονται οι δραστηριότητές τους και οι ευθύνες που της αναλογούν ως προς τον έλεγχο των εν λόγω οργανισμών.

Στην ανακοίνωση με θέμα "Το πλαίσιο λειτουργίας των ευρωπαϊκών ρυθμιστικών οργανισμών", η Επιτροπή παρουσιάζει τις γενικές κατευθύνσεις που πρέπει να διέπουν τη μελλοντική σύσταση των νέων ευρωπαϊκών οργανισμών και, όπως διαπιστώνει με ικανοποίηση η εισηγήτρια, οι θέσεις που διατύπωσε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο ψήφισμα για τη Λευκή Βίβλο "Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση", ελήφθησαν δεόντως υπόψη, με αποτέλεσμα η αρμοδιότητα για τη σύσταση των οργανισμών να ανατίθεται στη ρητή και κατά περίπτωση επιλογή του νομοθέτη, μέσω πράξης που θα βασίζεται σε διάταξη της Συνθήκης που θα αποτελεί τη νομική βάση της αντίστοιχης κοινοτικής πολιτικής της οποίας επιδιώκεται η εφαρμογή.

Η Επιτροπή αποδέχεται επίσης ότι η χρήση των οργανισμών αυτών είναι δικαιολογημένη μόνο σε τομείς αυξημένης τεχνικής ή επιστημονικής εξειδίκευσης, με σαφή οριοθέτηση της αποστολής που καλούνται να εκτελέσουν και σε πλαίσιο ευθύνης και αυτονομίας που δεν θα θέτει εν αμφιβόλω την ενότητα και την ακεραιότητα της εκτελεστικής λειτουργίας ούτε θα μειώνει την πολιτική ευθύνη της Επιτροπής έναντι του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Η Επιτροπή περιορίζει, ωστόσο, την εμβέλεια της ανακοίνωσής της στους λεγόμενους "ρυθμιστικούς οργανισμούς" που πρόκειται να δημιουργηθούν στο μέλλον, εντός του θεσμικού πλαισίου της Συνθήκης ΕΚ. Παραλείπει οιαδήποτε αναφορά στους υφιστάμενους οργανισμούς και στη μελλοντική αναπροσαρμογή των καταστατικών τους και, κυρίως, δεν προβληματίζεται για τις συνέπειες που θα έχουν, στο πεδίο αυτό, οι βαθιές αλλαγές που προτείνονται στο σχέδιο ευρωπαϊκού Συντάγματος, ιδίως η εξάλειψη της διάρθρωσης των πυλώνων, η θέσπιση ιεράρχησης των κανόνων και η αποσαφήνιση του δικαιοδοτικού ελέγχου επί των πράξεων των οργανισμών.

Μολοντί είναι κατανοητές οι δυσχέρειες που συνεπάγεται ένας τέτοιος προβληματισμός όσο επικρατεί μια κατάσταση βαθιάς θεσμικής αλλαγής που δεν έχει ακόμη οριστικοποιηθεί, θα πρέπει αυτές ωστόσο να είναι γνωστές για να οριοθετηθεί με πληρέστερο, συνεπέστερο και πιο φιλόδοξο τρόπο το μελλοντικό κανονιστικό περιβάλλον των υπό εξέταση κοινοτικών οργανισμών.

Θα έρθει επίσης η στιγμή που θα διεξαχθεί εις βάθος ανάλυση του ρόλου των σημερινών οργανισμών, θα προταθεί η αναδιατύπωση ορισμένων εκ των αποστολών και αρμοδιοτήτων τους και, ενδεχομένως, θα αναπροσαρμοστεί η δομή και η σύνθεση των οργάνων τους· ανησυχίες που το παρόν Κοινοβούλιο έχει εκφράσει προς την Επιτροπή μέσω των κοινοβουλευτικών επιτροπών του που εμπλέκονται άμεσα στον έλεγχο της λειτουργίας των οργανισμών.

Στο περιορισμένο πλαίσιο της ανά χειράς ανάλυσης, προέχει η επισήμανση των ακόλουθων παρατηρήσεων:

1. Έχει σημασία το Κοινοβούλιο να γνωρίζει τη φύση του "κατάλληλου νομικού μέσου" με το οποίο σκοπεύει η Επιτροπή να προσδιορίσει το πλαίσιο των γενικών όρων σύστασης των ρυθμιστικών οργανισμών. Σκοπεύει να το πράξει με κανονισμό-πλαίσιο, που έχει ήδη χρησιμοποιηθεί στο παρελθόν για τους "εκτελεστικούς" οργανισμούς, ή σκέπτεται να προσφύγει σε διοργανική συμφωνία; Ζητείται από την Επιτροπή να διευκρινίσει την επιλογή της.
2. Οι διάφορες λειτουργίες και η διαφοροποίηση εξουσιών που μπορούν να ανατεθούν στους οργανισμούς ενδέχεται να επιτάσσουν διαφοροποιημένες λύσεις σχετικά με τη δομή, τη σύνθεση των οργάνων και τους κανόνες λειτουργίας και ελέγχου, με αποτέλεσμα να μη συνιστάται η καθιέρωση ενιαίου μοντέλου ρυθμιστικού πλαισίου. Η διαφοροποίηση με βάση το προτεινόμενο κριτήριο, κάνοντας διάκριση μεταξύ εκείνων, τουλάχιστον, των οργανισμών που έχουν εξουσία δεσμευτικής απόφασης έναντι τρίτων φαίνεται ορθή.
3. Στο μεταξύ, και προκειμένου να αποφευχθεί οιαδήποτε παρεξήγηση, προτείνεται η χρήση του όρου "ρύθμιση" για το χαρακτηρισμό του τύπου αυτού οργανισμών, δεδομένου ότι περιορίζεται, εκ προοιμίου, το πεδίο παρέμβασης των λεγόμενων οργανισμών "λήψης αποφάσεων" στη εκτέλεση επί μέρους αποφάσεων σε ένα ακριβές νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, χωρίς ουσιαστική διακριτική ευχέρεια αξιολόγησης συγκρουόμενων αξιών.

Χαρακτηριστικό τους είναι, κυρίως, η ανεξαρτησία των τεχνικών γνώμων τους και ο βαθμός αυτονομίας τους έναντι της διοίκησης και, για το λόγο αυτό, ίσως να πρέπει να είναι αυτά τα χαρακτηριστικά που θα πρέπει να τονιστούν στην ταξινόμησή τους.

4. Ως προς την υλοποίηση της αντίστοιχης δομής - ενώ παράλληλα επισημαίνεται η σκοπιμότητα ενός βαθύτερου προβληματισμού σε διοργανικό επίπεδο - τονίζεται η προτίμηση για μια δυαδική δομή, με ένα μόνιμο εκτελεστικό όργανο και ένα όργανο προγραμματισμού και εποπτείας που θα συνεδριάζει περιοδικά και θα είναι υπεύθυνο κατά κύριο λόγο για την έγκριση γενικών κανόνων λειτουργίας του οργανισμού, τον προγραμματισμό των εργασιών του και τον αντίστοιχο προϋπολογισμό.

Η ύπαρξη συμβουλευτικού οργάνου θα επιτρέψει την ευρύτερη συμμετοχή ειδικών, με υψηλά επιστημονικά ή τεχνικά προσόντα, ή, σε άλλες περιπτώσεις, ειδικευμένων εκπροσώπων των φορέων που συμπράττουν, που θα προέρχονται από όλα τα κράτη μέλη.

5. Ως προς τη σύνθεση και τον ορισμό των αντίστοιχων μελών, το Κοινοβούλιο θεωρεί ότι προέχει η επίτευξη συμφωνίας που θα επιτρέπει σε όλα τα κοινοτικά όργανα να συμμετέχουν στην αυστηρή τήρηση των σχετικών καθηκόντων και αρμοδιοτήτων τους. Ζητεί να συμμετέχει στην επιλογή του διευθυντή του οργανισμού, μέσω προηγούμενης ακρόασης που θα διοργανώνουν οι αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές, και να έχει λόγο στην επιλογή των προτεινόμενων ονομάτων για το διοικητικό συμβούλιο.

6. Όσον αφορά τα οικονομικά και δημοσιονομικά ζητήματα, με την έγκριση ειδικού δημοσιονομικού κανονισμού για όλους τους κοινοτικούς οργανισμούς με νομική προσωπικότητα τον περασμένο Δεκέμβριο, προβλέπονται ήδη σαφείς κανόνες σχετικά με την απαλλαγή για την εκτέλεση των προϋπολογισμών των οργανισμών, τους ελεγκτές τους και τους λογιστικούς κανόνες, οι οποίοι θα πρέπει επίσης να περάσουν στο μελλοντικό κανονιστικό πλαίσιο.
7. Σε αυτό θα πρέπει να προβλέπονται επίσης ρητά όλες οι υποχρεώσεις που συνδέονται με τη χρηστή διοίκηση, τη διαφάνεια, την πρόσβαση στα έγγραφα, την προστασία των προσωπικών δεδομένων, την καταπολέμηση της απάτης και της δωροδοκίας, που θα πρέπει να ισχύουν σε κοινοτικό επίπεδο.

4 Νοεμβρίου 2003

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ

προς την Επιτροπή Συνταγματικών Υποθέσεων

σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής "Το πλαίσιο λειτουργίας των ευρωπαϊκών ρυθμιστικών οργανισμών"
(COM(2002) 718 – 2003/2089(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Wilfried Kuckelkorn

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Κατά τη συνεδρίασή της στις 17 Σεπτεμβρίου 2003, η Επιτροπή Προϋπολογισμών όρισε συντάκτη γνωμοδότησης τον Wilfried Kuckelkorn.

Κατά τη συνεδρίασή της στις 4 Νοεμβρίου 2003, η επιτροπή εξέτασε το σχέδιο γνωμοδότησης.

Κατά την τελευταία ως άνω συνεδρίαση, η επιτροπή ενέκρινε τις ακόλουθες προτάσεις ομόφωνα.

Ήσαν παρόντες κατά την ψηφοφορία οι βουλευτές Terence Wynn (πρόεδρος), Anne Elisabet Jensen (αντιπρόεδρος), Franz Turchi (αντιπρόεδρος), Wilfried Kuckelkorn (συντάκτης γνωμοδότησης), Ιωάννης Αβέρωφ, Kathalijne Maria Buitenweg, Den Dover, Bárbara Dührkop Dührkop, James E.M. Elles, Göran Färm, Salvador Garriga Polledo, Neena Gill, Catherine Guy-Quint, John Joseph McCartin, Jan Mulder, Joaquim Píscarreta, Giovanni Pittella, Paul Rübig (αναπλ. Markus Ferber), Per Stenmarck, Kyösti Tapio Virrankoski και Ralf Walter.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η Επιτροπή Προϋπολογισμών καλεί την Επιτροπή Συνταγματικών Υποθέσεων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τα ακόλουθα στοιχεία:

Παράγραφος 5

εκτιμά ότι *η έδρα* ενός ρυθμιστικού οργανισμού *πρέπει να ορίζεται έτσι ώστε να γειτνιάζει με την Επιτροπή και ότι η διάταξη αυτή πρέπει να αποτελεί* αναπόσπαστο και απαρέγκλιτο τμήμα της βασικής ιδρυτικής πράξης του.

Παράγραφος 15

Δημοσιονομικές πτυχές

- *εκτιμά ότι η αυτονομία των νέων ρυθμιστικών οργανισμών πρέπει να ασκείται υπό τον άμεσο έλεγχο της Επιτροπής και ότι θα πρέπει να υπάρχει πολιτικός έλεγχος του Κοινοβουλίου σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που του εκχωρεί η Συνθήκη·*
- *υπενθυμίζει ότι όλες οι διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού και του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων πρέπει να εφαρμόζονται στους ρυθμιστικούς οργανισμούς·*
- *υπενθυμίζει ότι τα καθήκοντά τους πρέπει να περιορίζονται στη θέσπιση παράγωγων δικαίων που συνδέεται με τις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνει η Επιτροπή και εγκρίνουν η νομοθετική και η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή· αναμένει ότι οι οργανισμοί θα υποβάλουν προς αξιολόγηση, κατόπιν αιτήσεως, το προκαταρκτικό πρόγραμμα εργασίας τους, στην αρμόδια επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με στόχο τη βελτίωση του δημοκρατικού ελέγχου·*
- *ζητεί από την Επιτροπή να υποβάλει, πριν από τη νομοθετική πρόταση για την ίδρυση των οργανισμών αυτών, προηγούμενη αξιολόγηση σχετικά με τις επιπτώσεις στον προϋπολογισμό, την αξιοποίηση των χρηματοδοτικών πόρων σε σύγκριση με παρόμοιες δραστηριότητες κεντρικά ελεγχόμενες, καθώς και συγκεκριμένες προτάσεις για τη μεταφορά του διοικητικών και ανθρώπινων πόρων, προκειμένου οι οργανισμοί αυτοί να μπορούν να λειτουργούν χωρίς πρόσθετο κόστος.*

5 Νοεμβρίου 2003

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

προς την Επιτροπή Συνταγματικών Υποθέσεων

σχετικά με την ανακοίνωση της Επιτροπής "Το πλαίσιο λειτουργίας των ευρωπαϊκών ρυθμιστικών οργανισμών"
(COM(2002) 718 – 2003/2089(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Manuel Medina Ortega

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Κατά τη συνεδρίασή της στις 7 Ιουλίου 2003, η Επιτροπή Νομικών Θεμάτων και Εσωτερικής Αγοράς όρισε συντάκτη γνωμοδότησης τον Manuel Medina Ortega.

Κατά τις συνεδριάσεις της στις 6 Οκτωβρίου και 4 Νοεμβρίου 2003, η επιτροπή εξέτασε το σχέδιο γνωμοδότησης.

Κατά την τελευταία ως άνω συνεδρίαση, η επιτροπή ενέκρινε τις ακόλουθες προτάσεις με 22 ψήφους υπέρ, 0 κατά και 1 αποχή.

Ήσαν παρόντες κατά την ψηφοφορία οι βουλευτές Giuseppe Gargani (πρόεδρος), Willi Rothley (αντιπρόεδρος), Ιωάννης Κουκιάδης (αντιπρόεδρος), Manuel Medina Ortega (συντάκτης γνωμοδότησης), Maria Luisa Bergaz Conesa (αναπλ. Michel J.M. Dary, σύμφωνα με το άρθρο 153, παράγραφος 2, του Κανονισμού), Maria Berger, Bert Doorn, Janelly Fourtou, Marie-Françoise Garaud, Malcolm Harbour, Philippe A.R. Herzog (αναπλ. Alain Krivine, σύμφωνα με το άρθρο 153, παράγραφος 2, του Κανονισμού), Hans Karlsson (αναπλ. Fiorella Ghilardotti), Γιώργος Κατηφόρης, Carlos Lage (αναπλ. Carlos Candal, σύμφωνα με το άρθρο 153, παράγραφος 2, του Κανονισμού), Kurt Lechner, Klaus-Heiner Lehne, Sir Neil MacCormick, Hans-Peter Mayer (αναπλ. Paolo Bartolozzi), Arlene McCarthy, Marcelino Oreja Arburúa (αναπλ. Anne-Marie Schaffner), Barbara O'Toole (αναπλ. Bill Miller), Fernando Pérez Royo (αναπλ. Evelyne Gebhardt, σύμφωνα με το άρθρο 153, παράγραφος 2, του Κανονισμού), Imelda Mary Read (αναπλ. François Zimeray) και Diana Wallis.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η Επιτροπή Νομικών Θεμάτων και Εσωτερικής Αγοράς καλεί την Επιτροπή Συνταγματικών Υποθέσεων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τα ακόλουθα στοιχεία:

1. υπενθυμίζει ότι η Επιτροπή έχει την ευθύνη να διασφαλίζει την ενότητα της εκτελεστικής λειτουργίας σε κοινοτικό επίπεδο και ότι ο σημερινός πολλαπλασιασμός εκτελεστικών και ρυθμιστικών οργανισμών καθιστά λιγότερο διαφανή την κοινοτική εκτελεστική εξουσία· γι' αυτό, θεωρεί ότι ο αριθμός των οργανισμών πρέπει να περιοριστεί μέχρι ένα ανώτατο όριο, η δε συγκρότηση τέτοιων οργανισμών πρέπει να αποφασίζεται μόνον όταν με κανέναν άλλο τρόπο δεν είναι δυνατόν να ανατεθούν τα συγκεκριμένα καθήκοντα στις κεντρικές υπηρεσίες της Επιτροπής·
2. εκτιμά ότι νομική βάση για τη δημιουργία ενός οργανισμού θα πρέπει να είναι η διάταξη εκείνη των Συνθηκών που αφορά τις κοινοτικές νομικές πράξεις που ρυθμίζουν μια συγκεκριμένη δραστηριότητα που απαιτεί τη δημιουργία ενός τέτοιου οργανισμού και ότι, γι' αυτό, πρέπει να αποφευχθεί η χρήση του άρθρου 308 ΣΕΚ με τον τρόπο που έγινε κατά το παρελθόν·
3. εκτιμά ότι η διοίκηση των κοινοτικών οργανισμών πρέπει να υπόκειται στους ίδιους ελέγχους με εκείνους στους οποίους υπόκειται η υπόλοιπη κοινοτική εκτελεστική εξουσία, ότι οι μόνιμοι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό τους πρέπει να προσλαμβάνονται με όλες τις προβλεπόμενες από τον Κανονισμό Υπηρεσιακής Κατάστασης των Κοινοτικών Υπαλλήλων εγγυήσεις και ότι, υπ' αυτή την έννοια, πρέπει να αποφεύγεται και να υπόκειται σε περιορισμούς η πρόσληψη προσωρινών υπαλλήλων που καλούνται να ασκήσουν καθήκοντα ίδια του δημοσίου λειτουργήματος·
4. εκτιμά ότι οι διευθυντές των κοινοτικών οργανισμών πρέπει, πριν από το διορισμό τους από την Επιτροπή, να παρουσιάζονται ενώπιον της εκάστοτε αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, στο πλαίσιο ακροάσεων του ίδιου τύπου με εκείνες που πραγματοποιούνται για τους Επιτρόπους·
5. εκτιμά ότι θα πρέπει, κατ' εικόνα των όσων ήδη ισχύουν στον Οργανισμό Εναρμόνισης της Εσωτερικής Αγοράς, να προβλεφθεί, τουλάχιστον για τους ρυθμιστικούς οργανισμούς, η δημιουργία Τμημάτων Προσφυγών, που θα επανεξετάζουν τις αποφάσεις των οργανισμών προτού αυτές δώσουν αφορμή για προσφυγή ενώπιον του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων·
6. εκτιμά ότι οι συμμετέχοντες στα ανωτέρω αναθεωρητικά Τμήματα Προσφυγών τα οποία αναθεωρούν τις αποφάσεις των οργανισμών θα πρέπει να διορίζονται απευθείας από την Επιτροπή, για να κατοχυρώνεται η ανεξαρτησία των μελών τους, ώστε να μην μετατραπούν, όπως πολλά διοικητικά δικαστήρια των κρατών μελών, σε απλούς ανασταλτικούς μηχανισμούς που παρεμποδίζουν την άσκηση των πραγματικών δικαστικών προσφυγών·

7. εκτιμά ότι ο δικαιοδοτικός έλεγχος των πράξεων των οργανισμών πρέπει να κατοχυρωθεί όχι μόνο υπέρ των κοινοτικών οργάνων και των κρατών μελών, αλλά και υπέρ των ενδιαφερομένων τρίτων, που θα πρέπει να μπορούν να ασκούν όχι μόνο προσφυγές επί ακυρώσει, αλλά και προσφυγές επί παραλείπει ενώπιον του Ευρωπαϊκού Πρωτοδικείου, κατά των οργανισμών που δεν ενεργούν καθώς θα όφειλαν, καθώς και να ασκούν αγωγές αποζημίωσης για βλάβες προκληθείσες από ενέργειες ή παραλείψεις των οργανισμών·
8. εκτιμά ότι, λόγω της απόστασής τους από την Επιτροπή, η οποία φέρει την ύστατη ευθύνη για τη λειτουργία τους, οι οργανισμοί πρέπει να υπόκεινται σε ειδικό έλεγχο, ώστε να ανταποκρίνονται σχολαστικά στις βασικές αρχές της χρηστής κοινοτικής διοίκησης, και ειδικότερα της περί διαφάνειας και πρόσβασης στα έγγραφα νομοθεσίας, καθώς και στους κανόνες προστασίας από τις απάτες και προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας.